

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera, v právní věci **žalobkyň: a) A.G. Service s.r.o.**, IČO: 47282550, se sídlem Chotěšov 167, 411 21 Vrbičany, **b) PRO-KATEX a.s.**, IČO: 63080796, se sídlem Vinohradská 164, 130 00 Praha 3, obou zastoupených JUDr. Ivo Beránkem, advokátem se sídlem Sokolovská 47/73, 186 00 Praha 8, proti **žalovanému: Českému báňskému úřadu**, se sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1, za účasti **osoby zúčastněné na řízení: KÁMEN Zbraslav, a.s.**, IČO: 01820460, se sídlem Žitavského 1178, 156 00 Praha 5, zastoupené JUDr. Pavlem Sedláčkem, advokátem se sídlem Dlouhá 16, 110 00 Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.12.2014, č.j. SBS 34791/2014/ČBÚ-22,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se společnou žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhaly zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4.12.2014, č.j. SBS 34791/2014/ČBÚ-22, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 5.9.2014, sp.zn. SBS/27497/2014, č.j. SBS/27497/2014/OBÚ-04/1, jímž bylo dle ust.

§ 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), zastaveno řízení o vydání předchozího souhlasu s převodem dobývacího prostoru Litochovice I. na základě podané žádosti žalobkyní dle ust. § 27 odst. 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění účinném do 31.12.2016 (dále jen „horní zákon“), s odůvodněním, že žalobkyně a) není organizací ve smyslu ust. § 5a horního zákona a současně ani držitelem uvedeného dobývacího prostoru.

Žalobkyně v žalobě uvedly, že správní orgány obou stupňů nesprávně vykládají ust. § 27 odst. 7 horního zákona tak, že převod dobývacího prostoru může být proveden výlučně mezi organizacemi vymezenými v ust. § 5a horního zákona. Takovýto názor je však založen pouze na jazykovém a velice formalistickém výkladu – dle žalobkyní však zcela postačí, pokud je touto organizací nabyvatel, povaha převodce není rozhodná. V opačném případě by totiž došlo k zablokování převodů z organizací, jež např. pozбудou oprávnění k hornické činnosti, přičemž horní zákon nevylučuje, aby i takovéto subjekty byly držiteli dobývacího prostoru.

Žalobkyně dále zdůraznily, že v současné době neexistuje jakýkoliv rozsudek, jenž by meritorně řešil platnost smlouvy o převodu dobývacího prostoru Litochovice I. ze dne 16.8.1994 mezi tehdejším státním podnikem Kamenolom Dobkovičky a společnost TEKAZ, s.r.o. Rozsudky Okresního soudu v Chebu ze dne 6.10.1997, č.j. 7 C 181/97-53, a Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 5.11.2004, č.j. 16 C 94/98-228, na které odkazuje žalovaný v napadeném rozhodnutí, nejsou ve vztahu k přezkoumávané věci relevantními. Dle žalobkyní byla smlouva o převodu uzavřena mimo jiné v rozporu s rozhodnutím o privatizaci zmiňovaného státního podniku a současně i v rozporu s dobrými mravy, jelikož jejím prostřednictvím spáchal tehdejší ředitel podniku trestný čin porušování závazných pravidel obchodního styku ve smyslu ust. § 127 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona. Smlouvu je pak dle žalobkyní nutno považovat za neplatnou i ve smyslu občanskoprávních předpisů, z čehož plyne, že je absolutně neplatný i následný převod na spol. KÁMEN Zbraslav, a.s. (osobu zúčastněnou na řízení), neboť nikdo nemůže na druhého převést více práv, než sám má.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že pro možnost převodu dobývacího prostoru dle ust. § 27 odst. 7 horního zákona je nutné splnit tři podmínky. Hned první stanoví, že převádějícím i nabývajícím je organizace ve smyslu ust. § 5a zákona. tj. fyzická či právnická osoba, jež v rámci své podnikatelské činnosti vykonává vyhledávání, průzkum či dobývání výhradních ložisek, popřípadě jinou hornickou činnost. Dle druhé podmínky se k převodu vyžaduje předchozí souhlas obvodního báňského úřadu a třetí předpokládá existenci uzavřené smlouvy mezi držitelem dobývacího prostoru a jeho budoucím nabyvatelem. Organizací podle ust. § 5a horního zákona však žalobkyně a) není, neboť nemá platné oprávnění k hornické činnosti.

Dále žalovaný uvedl, že dne 8.7.1994 byl předchůdcem správního orgánu I. stupně dle ust. § 27 odst. 7 horního zákona vydán předchozí souhlas k převodu dobývacího prostoru Litochovice I. ze státního podniku Kamenolom Dobkovičky na spol. TEKAZ, s.r.o. Následně dne 17.9.1998 pak prvoinstanční orgán vydal rozhodnutí o předchozím souhlasu k převodu dotyčného dobývacího prostoru ze spol. TEKAZ, s.r.o. na spol. KÁMEN Zbraslav, a.s. Z uvedeného proto dle žalovaného vyplývá, že ani jedna ze žalobkyní nebyla nikdy držitelem oprávnění k dobývání v kamenolomu Litochovice I. Současně je třeba zdůraznit, že žaloba

ve správním soudnictví nemůže směřovat k posouzení platnosti smluv o převodu dobývacího prostoru, jež mají soukromoprávní, nikoliv veřejnoprávní povahu, a jejich přezkumem se tak mohou zabývat toliko civilní soudy. Pro úplnost doplnil, že rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 6.10.1997, č.j. 7 C 181/97-53, bylo jednoznačně konstatováno, že smlouva o převodu kamenolomu Litochovice I. ze státního podniku Kamenolom Dobkovičky na společnost TEKAZ, s.r.o. byla uzavřena platně. I další soudní rozhodnutí, např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10.9.2014, č.j. 84 Co 2/2014-213, jímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13.11.2013, č.j. 7 C 33/2012-176, přitom podporují závěr, že žalobkyně a) není a ani nebyla držitelem dotčeného dobývacího prostoru.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Osoba zúčastněná na řízení se ve svém procesním stanovisku k žalobě ztotožnila s právním názorem žalovaného. Uvedla, že pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 5.11.2004, č.j. 16 C 94/98-228, potvrzeným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.2.2006, sp.zn. 9 Co 551/2005, byla zamítnuta žaloba na určení neplatnosti smlouvy o převodu dobývacího prostoru Litochovice I. mezi státním podnikem Kamenolom Dobkovičky a společnost TEKAZ, s.r.o., a současně na určení, že žalobkyně a) je nositelem práv a povinností k tomuto dobývacímu prostoru. Žalobkyně a) proto není k vydání předchozího souhlasu s jeho převodem vůbec legitimována. Obdobně správné je dle osoby zúčastněné na řízení i tvrzení žalovaného, že žalobkyně a) není organizací ve smyslu ust. § 5a horního zákona – ostatně z obchodního rejstříku vyplývá, že předmět jejího podnikání neodpovídá definičním znakům této organizace. Zrušení napadeného správního rozhodnutí by navíc znamenalo značný zásah do právní jistoty mnoha subjektů a jejich právních vztahů, jež v dobré víře vznikly a trvaly v průběhu více než 20 let, což by bylo v rozporu se základními zásadami správního řízení a dobré správy.

O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobkyně do dvou týdnů od doručení výzvy s takovým projednáním věci nevyjádřily svůj nesouhlas, a proto se má za to, že souhlas udělily, neboť byly o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučeny.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po zhodnocení skutkové a právní stránky věci dospěl soud na základě spisu předloženého žalovaným k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu vyplynuly tyto podstatné skutečnosti. Dne 5.9.2014 požádaly žalobkyně správní orgán I. stupně o vydání předchozího souhlasu s převodem dobývacího prostoru Litochovice I. s odůvodněním, že na základě smlouvy o prodeji podniku ze dne 15.1.1995 uzavřené s Fondem národního majetku České republiky se žalobkyně a) a pan Ing. L. V., stali držiteli tohoto dobývacího prostoru. Současně žalobkyně zpochybnilly platnost smlouvy o převodu dobývacího prostoru ze dne 16.8.1994 uzavřené mezi státním podnikem Kamenolom Dobkovičky a společností TEKAZ, s.r.o. Součástí návrhu byly i smlouvy ze dne 15.1.1995 a 16.8.1994, a dále smlouva o prodeji části podniku ze dne 29.5.1997 uzavřená mezi žalobkyní a) a Ing. L. V. jako prodávajícími a žalobkyní b) jako kupující.

Rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 5.11.2004, č.j. 16 C 94/98-228, byla zamítnuta žaloba žalobkyně a) a dalších účastníků na určení neplatnosti smlouvy o převodu dobývacího prostoru Litochovice I. mezi státním podnikem Kamenolom Dobkovičky a společností TEKAZ, s.r.o., a současně na určení, že žalobkyně a) a další účastníci jsou nositeli práv a povinností k tomuto dobývacímu prostoru. Uvedené rozhodnutí bylo následně potvrzeno i rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.2.2006, sp.zn. 9 Co 551/2005, a usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31.10.2006, sp.zn. 29 Odo 1017/2006.

Z výpisu z knihy dobývacích prostorů soud zjistil, že držitelem dobývacího prostoru Litochovice I. je společnost KÁMEN Zbraslav, a.s., tuto skutečnost žalobkyně nijak nezpochybnilly.

Usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 5.9.2014, sp.zn. SBS/27497/2014, č.j. SBS/27497/2014/OBÚ-04/1, bylo řízení o vydání předchozího souhlasu s převodem dobývacího prostoru Litochovice I. dle ust. § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastaveno s odůvodněním, že žalobkyně a) není organizací ve smyslu ust. § 5a horního zákona, a současně jí k tomuto dobývacímu prostoru nesvědčí ani oprávnění, neboť jeho držitelem je společnost KÁMEN Zbraslav, a.s. Proti uvedenému prvoinstančnímu rozhodnutí podaly žalobkyně odvolání, o němž rozhodl žalovaný dne 4.12.2014 napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno shora.

Dle ust. § 27 odst. 7 horního zákona může organizace smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu. Převedení dobývacího prostoru, doložené stejnopisem smlouvy, oznámí převádějící organizace obvodnímu báňskému úřadu.

Dle ust. § 5a horního zákona se za organizace podle tohoto zákona považují právnické a fyzické osoby, které v rámci podnikatelské činnosti při splnění podmínek stanovených právními předpisy vykonávají vyhledávání, průzkum nebo dobývání výhradních ložisek nebo jinou hornickou činnost.

Se správními orgány obou stupňů lze souhlasit do té míry, že dle ust. § 27 odst. 7 horního zákona jsou pro převod dobývacího prostoru vyžadovány tři podmínky. První podmínkou je existence uzavřené smlouvy mezi převodcem a nabyvatelem týkající se daného dobývacího prostoru. Druhou podmínkou je souhlas obvodního báňského úřadu učiněný na základě žádosti předcházející samotnému převodu. Třetí – avšak mezi účastníky spornou – podmínkou je pak skutečnost, že převodce i nabyvatel jsou organizacemi ve smyslu

ust. § 5a horního zákona. Uvedený výklad nicméně žalobkyně ve vztahu k převodci zpochybňuje, když tvrdí, že postačí, aby touto organizací byl nabyvatel.

Soud dodává, že za čtvrtou podmínku, byť věcně související s prvním a druhým jmenovaným předpokladem, je nutné považovat též oprávnění převádějící organizace s uvedeným dobývacím prostorem disponovat. Obvodní báňský úřad rozhoduje nikoliv akademicky o neexistujících právech a povinnostech k dobývacímu prostoru, ale o reálně existujícím předmětu řízení, kterým je souhlas s převodem konkrétního dobývacího prostoru mezi určitými organizacemi. Tomu odpovídá nejen jazykový, ale i systematický výklad horního zákona, neboť dobývací prostor se stanovuje na základě návrhu organizace, která je pak povinna vykonávat hornickou činnost a oprávněna nakládat s vydobytými nerosty (např. ust. § 24, § 27 odst. 3 horního zákona). Z uvedeného vyplývá, že převádějící organizace musí být držitelem převáděného dobývacího prostoru.

Jak však soud zjistil z výpisu z knihy dobývacích prostorů vedené podle ust. § 29 odst. 3 horního zákona, držitelem dobývacího prostoru Litochovice I. je společnost KÁMEN Zbraslav, a.s., tedy osoba zúčastněná na řízení. Uvedenou skutečnost týkající se nedostatku oprávnění nakládat (a převést) tento dobývací prostor navíc nepřímou potvrzuje i shora uvedený rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 5.11.2004, č.j. 16 C 94/98-228, resp. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.2.2006, sp.zn. 9 Co 551/2005, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.10.2006, sp.zn. 29 Odo 1017/2006, dle nichž lze i v tomto řízení žalobkyněmi napadanou smlouvu o převodu dobývacího prostoru Litochovice I. mezi státním podnikem Kamenolom Dobkovičky a společnost TEKAZ, s.r.o. považovat za platnou. Uvedená pravomocná rozhodnutí civilních soudů navíc i jednoznačně konstatují, že žalobkyně a) není nositelem práv a povinností k předmětnému dobývacímu prostoru.

Za tohoto skutkového stavu soud uzavírá, že v současné době není pochyb o tom, že žalobkyně a) není oprávněna posuzovaný dobývací prostor smlouvou převést, když oprávnění jej držet svědčí osobě zúčastněné na řízení. V důsledku toho mohlo být i správní řízení o žádosti o vydání předchozího souhlasu s převodem zastaveno dle ust. § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu již jen z důvodu, že žádost byla podána osobou, které k tomuto právnímu jednání nesvědčil žádný právní důvod. Postup správních orgánů, které rovněž hodnotily, zda je žalobkyně a) možné považovat za organizaci ve smyslu ust. § 5a horního zákona, nelze považovat za vadu, ale maximálně za nadbytečný. Správní orgán I. stupně dospěl ke správnému závěru, který potvrdil žalovaný, že podaná žádost je zjevně právně nepřipustná, což dovodil z toho, že ani jedna ze žalobkyň není držitelem předmětného dobývacího prostoru a nejsou tak oprávněny podat návrh na zahájení řízení o vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacího prostoru Litochovice I. Námitkami žalobkyň týkajícími se výkladu zmiňovaného ust. § 5a horního zákona uplatněnými v žalobě se soud nezabýval, a to pro nadbytečnost s ohledem na shora uvedený právní názor. Jak již totiž bylo uvedeno, pakliže není subjekt oprávněn dobývacím prostorem vůbec disponovat, což žalobkyně neprokázaly, je irelevantní dále zjišťovat, zda má žalobkyně a) obecně postavení organizace ve smyslu ust. § 5a horního zákona.

Soud v tomto řízení rovněž není oprávněn přezkoumávat soulad předchozích smluv o převodu dobývacího prostoru se zákonem, když uvedená otázka přes věcnou souvislost s aktuální žádostí o vydání souhlasu musí být řešena v samostatném správním řízení.

V této souvislosti je nutné upozornit, že předpoklad žalovaného o soukromoprávní povaze smluv o převodu dobývacího prostoru se zakládá na nesprávném závěru. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9.12.2015, sp. zn. 22 Cdo 81/2015 (dostupném na www.nsoud.cz), totiž k projednání a rozhodnutí sporu o určení práv k dobývacímu prostoru není dána pravomoc soudu v občanském soudním řízení, neboť smlouva o jeho převodu uzavřená podle ust. § 27 odst. 7 horního zákona má veřejnoprávní povahu. Jak dále Nejvyšší soud uvedl v rozsudku ze dne 30.6.2016, sp.zn. 29 Cdo 1376/2014 (dostupného též na www.nsoud.cz), jehož účastníkem byla i žalobkyně a): „Obsahem takové smlouvy je převod veřejných práv a povinností vztahujících se k dobývacímu prostoru, které jsou stanoveny v rozhodnutí obvodního báňského úřadu. Jedná se tak o veřejnoprávní smlouvu o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv a povinností podle ust. § 162 správního řádu, tedy mezi soukromoprávními subjekty. Názor o tom, že předmětný smluvní typ má veřejnoprávní povahu, je pak dominantní i v odborné literatuře [...]. Přezkum smluv o převodu práv k dobývacím prostorům tak náleží do pravomoci správních orgánů – obvodních báňských úřadů.“

Hovořit o neplatnosti veřejnoprávních smluv obecně možné není (srov. ust. § 170 správního řádu), předmětem jejich posouzení postupem dle ust. § 165 správního řádu ve spojení s ustanoveními správního řádu o přezkumném řízení (ust. § 94 an. správního řádu) je proto zejména skutečnost, zda nebyly uzavřeny v rozporu s právními předpisy, potažmo zda by újma, která by jejich zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, jenž práva ze smlouvy nabyl v dobré víře, byla ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu. V případě zjištění uzavření veřejnoprávní smlouvy v rozporu s právními předpisy je pak důsledkem přezkumného řízení její zrušení příslušným správním orgánem (ust. § 165 odst. 2 správního řádu), případně zastavení řízení ve smyslu ust. § 94 odst. 4 a 5 správního řádu. Na druhou stranu dokud není veřejnoprávní smlouva zrušena, trvají z ní vzniklá práva a povinnosti, a to i když by vznikla v rozporu s právními předpisy (s výjimkou její případné nicotnosti). Hovoříme proto o presumpci správnosti až do okamžiku, než je ohledně smlouvy v přezkumném řízení dle ust. § 165 správního řádu prokázán opak.

Z uvedeného proto plyne, že pakliže žalobkyně zpochybňují soulad předchozích smluv o převodu dobývacího prostoru s právními předpisy, **mohou učinit podnět k přezkumnému řízení dle správního řádu. Prostor pro posouzení této otázky však není dán v řízení o vydání předběžného souhlasu s převodem dobývacího prostoru, natož v přezkumném řízení před soudem.**

S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud, aniž by se dále věcně vypořádal s žalobkyněmi uplatněnými námitkami, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměly ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 10. května 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová